

TURIZAM**Izvori podataka i obuhvatnost**

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesečnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansione, motele, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br.47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti, pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljskih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM**Sources of data and coverage**

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17 ") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, aparthotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object where it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistis records the arrivals of tourists, adn not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>
2016	93 381	619 130	55 869	38 615	1 793	169 744	3 144 355	111 048	93 572	3 178
2017	140 392	704 251	64 496	44 579	1 781	250 129	3 398 052	131 026	106 495	4 668
2018	163 781	788 257	70 415	52 271	2 124	269 618	3 693 820	133 676	107 447	4 394
2019	180 070	972 876	79 255	58 874	2 114	298 762	4 115 664	146 902	114 097	5 362
2020	38 785	197 139	20 705	11 318	931	79 542	778 594	49 018	34 270	3 018
2021	91 737	570 721	43 934	22 874	1 157	183 162	2 615 095	99 870	48 235	2 478
ØI – XII 2021	7 645	47 560	3 661	1 906	96	15 264	217 925	8 323	4 020	207
ØI – XII 2022	13 301	75 405	5 011	2 895	552	27 776	314 298	10 840	5 975	754
2021										
XII	6 680	11 994	3 180	1 316	101	13 967	30 870	6 885	2 286	186
2022										
I	4 158	8 704	5 660	1 103	52	9 723	25 622	16 471	3 458	117
II	6 439	13 133	4 470	1 128	55	13 013	37 680	12 994	2 449	129
III	8 386	26 110	2 839	1 479	156	18 874	77 161	6 589	3 365	262
IV	11 190	56 173	2 629	2 069	142	23 722	166 470	5 728	3 630	224
V	13 929	88 708	4 054	4 156	608	29 397	287 887	7 290	7 763	731
VI	17 444	117 822	6 685	3 733	773	34 461	494 682	12 474	7 344	904
VII	19 623	171 974	8 457	5 297	952	41 364	876 988	19 157	11 903	1 488
VIII	23 343	187 337	8 911	5 759	1 227	52 055	957 597	20 320	12 067	1 723
IX	19 588	108 283	7 592	4 150	1 044	38 790	471 964	13 047	7 645	1 529
X	14 391	69 397	3 940	2 637	898	31 291	223 133	7 177	5 347	1 054
XI	10 077	33 330	1 823	1 793	379	21 810	94 066	3 287	3 845	449
XII	11 043	23 887	3 077	1 436	343	18 811	58 322	5 541	2 878	432
I–XII 2022 / I–XII 2021	174,0	158,5	136,9	151,9	300,0²⁾	182,0	144,2	130,2	148,6	300,0²⁾

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci/Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2017	955 499	111 890	843 609	3 890 370	431 370	3 459 000
2018	1 076 848	117 727	959 121	4 208 955	445 098	3 763 857
2019	1 293 189	125 221	1 167 968	4 680 787	480 208	4 200 579
2020	268 878	88 607	180 271	944 442	342 635	601 807
2021	730 423	100 615	629 808	2 948 840	376 130	2 572 710
ØI – XII 2021	60 869	8 385	52 484	245 737	31 344	214 393
ØI – XII 2022	97 165	11 694	85 470	359 641	44 038	315 603
2021						
XII	23 271	6 316	16 955	54 194	15 815	38 379
2022						
I	19 677	7 472	12 205	55 391	21 990	33 401
II	25 225	7 092	18 133	66 265	21 894	44 371
III	38 970	7 161	31 809	106 251	23 054	83 197
IV	72 203	8 877	63 326	199 774	28 392	171 382
V	111 455	14 347	97 108	333 068	43 641	289 427
VI	146 457	18 039	128 418	549 865	68 497	481 368
VII	206 303	19 216	187 087	950 900	91 042	859 858
VIII	226 577	18 918	207 659	1 043 762	91 014	952 748
IX	140 657	14 025	126 632	532 975	57 023	475 952
X	91 263	9 379	81 884	268 002	31 533	236 469
XI	47 402	7 208	40 194	123 457	26 845	96 612
XII	39 786	8 599	31 187	85 984	23 532	62 452
I–XII 2022 / I–XII 2021	159,6	139,5	162,8	146,4	140,5	147,2

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja
²⁾ Obračunati indeks je veći od 300,0

¹⁾ See methodological explanations
²⁾ Calculated index is higher than 300,0

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2020	Kumulativ/ Cumulative I – XII		2022			
		2021	2022	X	XI	XII	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	268 878	730 423	1 165 975	91 263	47 402	39 786	Total
Domaći	88 607	100 615	140 333	9 379	7 208	8 599	Domestic
Strani	180 271	629 808	1 025 642	81 884	40 194	31 187	Foreigners
Noćenja turista – ukupno	944 442	2 948 840	4 315 694	268 002	123 457	85 984	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	342 635	376 130	528 457	31 533	26 845	23 532	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	601 807	2 572 710	3 787 237	236 469	96 612	62 452	Overnight stays of foreigners
Albanija	41 122	78 633	94 844	5 574	8 244	8 870	Albania
Austrija	3 369	22 579	60 080	3 862	528	489	Austria
Belgija	3 267	16 500	48 458	941	292	243	Belgium
Bosna i Hercegovina	89 155	227 230	268 464	4 056	3 053	3 422	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	3 012	8 147	15 683	700	373	833	Bulgaria
Češka Republika	2 105	9 612	27 544	717	182	142	Czech Republic
Danska	3 143	7 709	14 098	1 150	268	139	Danmark
Finska	2 229	5 638	15 611	2 596	136	38	Finland
Francuska	20 044	89 053	242 038	16 165	1 167	578	France
Grčka	1 319	5 364	13 029	2 339	482	562	Greece
Holandija	2 437	14 983	38 523	2 740	510	249	Netherlands
Hrvatska	12 357	30 178	63 047	6 260	3 094	2 306	Croatia
Italija	6 373	20 438	42 290	2 764	946	1 635	Italy
Mađarska	3 868	38 238	54 321	1 581	630	302	Hungary
Repubilka Sjeverna Makedonija	5 913	31 589	36 067	2 219	1 276	1 232	Republic of North Macedonia
Norveška	643	4 875	39 261	1 156	287	134	Norway
Njemačka	23 618	118 572	351 813	47 966	24 385	1 724	Germany
Poljska	9 324	83 500	137 910	9 030	1 050	286	Poland
Rumunija	1 746	21 746	36 020	1 279	491	240	Romania
Ruska Federacija	36 237	138 953	102 768	7 914	6 482	6 583	Russian Federation
Slovačka	1 011	5 627	18 671	470	265	133	Slovakia
Slovenija	3 795	2 4511	52 407	2 198	1 171	845	Slovenia
Srbija	120 182	729 870	861 446	13 548	9 293	10 490	Serbia
Švajcarska	3 462	29 772	44 545	1 696	375	206	Switzerland
Švedska	4 856	14 438	28 423	739	276	151	Sweden
Ukrajina	64 108	312 816	82 617	2 790	3 131	4 326	Ukraine
Ujedinjeno Kraljevstvo	12 658	26 308	232 782	33 720	7 882	1 409	United Kingdom
Ostale evropske zemlje	92 103	253 566	360 829	21 415	13 670	7 589	Other European countries
Izrael	1 153	52 051	152 486	22 815	408	244	Israel
Kanada	1 301	5 705	12 723	922	202	148	Canada
SAD	8 515	34 761	75 623	5 714	1 986	1 398	USA
Ostale vanevropske zemlje	17 382	109 748	162 816	9 433	4 077	5 506	Other non-European countries
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	944 442	2 948 840	4 315 694	268 002	123 457	85 984	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	79 542	183 162	333 311	31 291	21 810	18 811	Main administrative center
Primorska	778 594	2 615 095	3 771 572	223 133	94 066	58 322	Coastal
Planinska	49 018	99 870	130 075	7 177	3 287	5 541	Mountain
Ostala turistička mjesta	34 270	48 235	71 694	5 347	3 845	2 878	Other tourist resorts
Ostala mjesta	3 018	2 478	9 042	1 054	449	432	Other places
Noćenja ukupno-primorska mjesta	778 594	2 615 095	3 771 572	223 133	94 066	58 322	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	23 829	219 710	406 247	7 409	5 455	4 757	Bar
Budva	455 636	1 401 353	1 807 001	116 803	39 177	25 140	Budva
Kotor	40 630	109 215	201 406	10 423	3 596	4 408	Kotor
Tivat	61 108	173 667	206 631	14 015	5 897	6 832	Tivat
Ulcinj	35 256	235 556	358 562	11 976	8 091	874	Ulcinj
Herceg Novi	162 135	475 594	791 725	62 507	31 850	16 311	Herceg Novi

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations